

Stichting Landschapsbeheer Gelderland heeft een reeks informatiebladen voor bewoners van het buitengebied ontwikkeld. Hierin staan praktische tips voor de aanleg en beheer van kleine landschapselementen, teneinde de kwaliteit van het landschap te versterken.

Poel

Een poel is een ondiepe kleine waterplas met stilstaand grondwater, waar de omstandigheden zodanig zijn dat ze kan dienen als voortplantingsgebied voor kikkers, padden en salamanders. Op plaatsen in het weiland die van nature laag liggen en waar het grondwater hoog zit, legde men vroeger vaak poelen in het weiland aan als drinkplaats voor het vee.

ALGEMENE AANLEGINSTRUCTIE

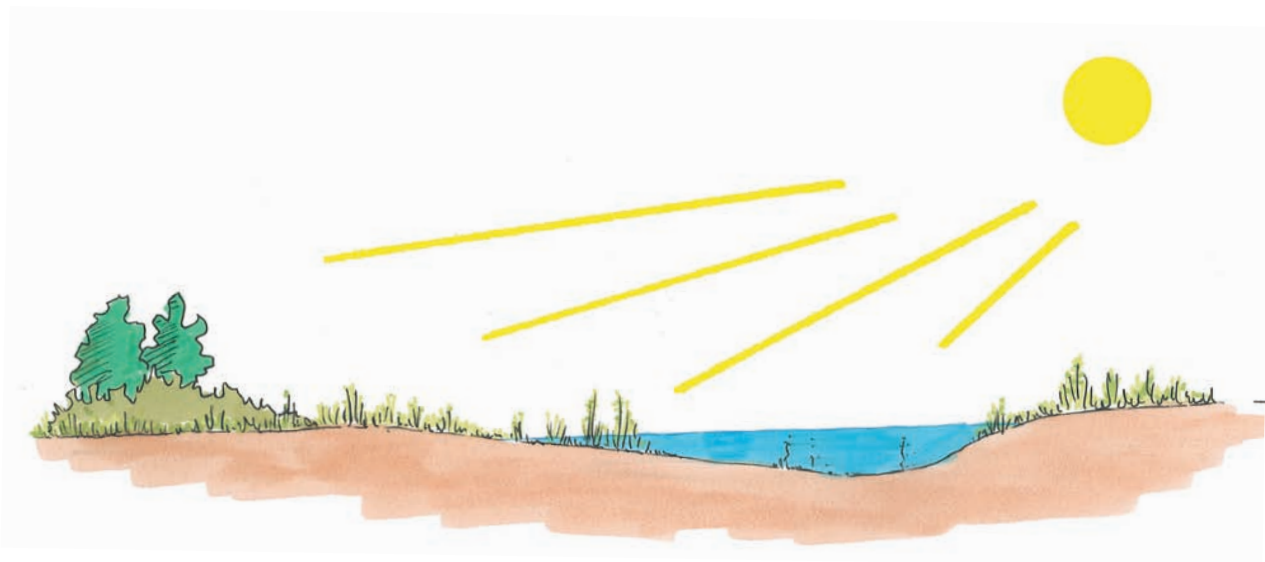
1. Leg de poel aan op een plaats waar genoeg zonlicht aanwezig is. Het is belangrijk dat de noordoever zo flauw mogelijk is, omdat de zon voornamelijk op deze zijde schijnt.
2. Omdat de oever aan de noordzijde naar de zon gericht is, ontstaat hier het beste microklimaat voor amfibieën en libellen. Hoe warmer het is, des te sneller en beter kunnen de eitjes en larven zich ontwikkelen. De kikkers leggen bij voorkeur hier hun dril. Om de zonneschijn goed te benutten is het belangrijk dat de noordoever zo flauw mogelijk is, bijvoorbeeld 1:8 of 1:10. Dit betekent dat bij een daling van 1 meter verticaal hiervoor 8 à 10 meter horizontaal nodig is om een flauwe oever te krijgen. De oever aan de zuidzijde hoeft niet zo flauw te zijn, maar mag niet steiler dan 1:3 zijn.
3. Een poel dient u zo diep te graven dat u 50 cm onder de laagste grondwaterstand zit en bij voorkeur niet dieper dan 2 meter onder het maaiveld.
4. Het aanleggen van struweelbeplanting aan de noordzijde van een poel is zeer waardevol als landbiotoop voor amfibieën. Dit kan bijvoorbeeld een struweelhaag, een hakhoutbosje of vogelbosje zijn.
5. Voordat kan worden begonnen met de aanleg van de poel is het belangrijk een geschikte bestemming te hebben voor de vrij komende grond. Deze dient bij voorkeur te worden verspreid over het land. Wanneer dit niet mogelijk is, kan de grond worden verwerkt in een te beplanten wal van maximaal 0,5 meter hoog aan de noordkant van de poel. Dit is echter niet gewenst als u zich bijvoorbeeld in een waardevol open landschap bevindt.
6. Informeer bij de gemeente welke vergunningen nodig zijn voor aanleg van een poel (aanleg- en of ontgrondingsvergunning).

INSTRUCTIES NA AANPLANT

Amfibieën en andere dieren en planten vestigen zich snel op een natuurlijke wijze in de poel. Het is dus niet nodig planten en dieren uit te zetten. Voor amfibieën is dat zelfs wettelijk verboden. Zet beslist geen vis uit in de poel, want vissen eten kikkervisjes en salamanderlarfjes.

Verwijder jaarlijks opslag van elzen en wilgen en maai de kanten. De frequentie voor het opschonen van de poel is afhankelijk van de grootte, gemiddeld een keer per zes jaar. Het opschonen kan het best in fasen gebeuren. Bijvoorbeeld het ene jaar de oostzijde van de poel en het jaar erop de westzijde. Op deze manier blijft altijd een deel van de belangrijke noordoever intact. De onderhoudswerkzaamheden kunnen het best worden uitgevoerd in de periode van begin september tot half oktober. In deze periode zijn er nauwelijks amfibieën in het water aanwezig.

landschappelijk aangelegde poel

Tekst en beeld:

Stichting Landschapsbeheer Gelderland, Rosendaal 2a, 6891 DA Rozendaal.

T 026-3537444. E info@landschapsbeheergelderland.nl.

I www.landschapsbeheergelderland.nl.

November 2010, op de website is de hele reeks te bekijken.

Zorg voor ons landschap
MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaar van de grond: particulieren, boeren en overheid.